

Sygn. akt II UK 167/17

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kuryło

w sprawie z wniosku Agencji Reklamowej "E." Sp. z o.o. z siedzibą w P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.
z udziałem zainteresowanego M.Ś.
o zwrot składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 lutego 2018 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 12 października 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 października 2016 r. Sąd Apelacyjny w [...], w sprawie z odwołania Agencji Reklamowej „E.” Spółki z o.o. (poprzednio: H. M. wspólnika Agencji Reklamowej „E.” s.c. H.M., P.N.) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w P. o zwrot wpłaty uzyskanej w wyniku postępowania egzekucyjnego prowadzonego z rachunku bankowego firmy na poczet zaległości z tytułu składek wspólnika spółki cywilnej M.Ś., oddalił apelację odwołującą się od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 30 stycznia 2014 r. i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Odwołująca się zaskarżyła powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego: 1/ art. 81 § 1a ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w

administracji (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1201 ze zm.), przez błędną wykładnię i przyjęcie, że przepis ten ma zastosowanie do rachunków bankowych prowadzonych dla wspólników spółek cywilnych, w wyniku czego Sąd błędnie przyjął, że dopuszczalne jest zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego w sytuacji dysponowania tytułem wykonawczym jedynie wobec jednego ze wspólników spółki; 2/ art. 80 § 2 w związku z art. 81 § 1a ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, przez błędną wykładnię i przyjęcie, że zajęcie pozostaje skuteczne również w razie wystąpienia dłużnika ze spółki i odłączenia go z umowy rachunku bankowego; 3/ art. 863 § 3 k.c., przez błędną wykładnię i przyjęcie, że dopuszczalne jest zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego prowadzonego dla wspólników spółki cywilnej, w sytuacji dysponowania tytułem wykonawczym jedynie wobec jednego ze wspólników spółki. Skarżąca wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w [...]. do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od organu rentowego na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi kasacyjnej, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, dotyczące wykładni art. 81 § 1a ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, a sprowadzające się do następującego pytania: czy dopuszczalne jest prowadzenie postępowania egzekucyjnego wobec wierzytelności z rachunku bankowego prowadzonego dla wspólników spółki cywilnej w razie, gdy tytuł wykonawczy wystawiony jest wyłącznie na jednego ze wspólników, czy też z uwagi na współwłasność łączną występującą w spółce cywilnej takie postępowanie jest niedopuszczalne? W uzasadnieniu wniosku skarżąca podniosła, że intencją ustawodawcy było uregulowanie możliwości zajęcia rachunku wspólnego tylko wówczas, gdy nie należy on do współwłaścicieli na zasadzie współwłasności łącznej, tj. wspólników spółki cywilnej bądź małżonków. Tam bowiem co do zasady stosuje się przepisy wykluczające możliwość zaspokojenia się przez wierzyciela z udziału we wspólnym majątku w trakcie trwania współwłasności (art. 863 § 3 k.c., art. 42 k.r.o.).

Powyższe wynika chociażby z uzasadnienia projektu ustawy wprowadzającej art. 81 § 1a do ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające. W przypadku powołania, jako podstawy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, istnienia w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, skarżący ma obowiązek nie tylko sformułować samo zagadnienie, ale także - w uzasadnieniu wniosku - przedstawić odpowiednią juretryczną argumentację wskazującą na dopuszczalność i celowość rozwiązania problemu prawnego w sposób preferowany przez skarżącego, a odmienny od sposobu

rozstrzygnięcia tego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych przez Sąd drugiej instancji. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. Samo zaś zagadnienie prawne, w formie pytania sformułowanego w taki sposób, by możliwe było rozstrzygnięcie stawianych przez skarżącego wątpliwości, musi w swej treści zawierać odwołanie do przepisu lub przepisów prawa, na tle których takie zagadnienie powstaje. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem "prawnym" oraz czy jest to zagadnienie "istotne".

Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też postanowienie Sądu Najwyższego z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468). Tymczasem w niniejszej sprawie sformułowane we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zagadnienie prawne zostało już wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W uzasadnieniu powołanego w zaskarżonym orzeczeniu wyroku z dnia 12 lipca 2012 r., I CSK 662/11 (LEX nr 1228800) Sąd Najwyższy zważył, że z treści art. 81 § 1a ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie wynika, aby przewidziany w nim skutek nie odnosił się do wierzytelności z rachunku wspólnego wspólników spółki cywilnej. Wniosku takiego nie usprawiedliwia dostatecznie uzasadnienie projektu nowelizacji art. 81 tej ustawy, przez uzupełnienie go o dodany art. 81 § 1a, w którym wskazano, że projektowana zmiana ma na celu umożliwienie dokonywania egzekucji z rachunku wspólnego, którego posiadaczami nie są małżonkowie ani wspólnicy spółki cywilnej, a dłużnikiem jest tylko jeden z posiadaczy tego rachunku. Gdyby celem ustawodawcy istotnie było wprowadzenie takiego wyłączenia, to zamiar ten zostałby wyartykułowany *expressis verbis*, a ustawodawca rozwiązania takiego jednak nie przyjął (por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2008 r., III CSK 172/08, LEX nr 577189 i W. Łuczaj

(w:) Dariusz Ryszard (red.), Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Komentarz, wyd. II, art. 81, LEX 2015).

Skoro sformułowane przez skarżącą istotne zagadnienie prawne zostało rozstrzygnięte w orzecznictwie Sądu Najwyższego, nie zachodzi powołana przesłanka przedsądu. Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.